

ת"פ 30932/05/15 - מדינת ישראל ואח'... נגד עאדל בן מחמוד מריסאת - עצור, דן בן אהרון שפיר, עאדל בן דיאב פלאח - עצור, אחמד בן ואח'...

בית המשפט המחוזי בנצרת

ת"פ 30932-05-15 מדינת ישראל נ' מריסאת(עציר) ואח'
ת"פ 60665-06-15 מדינת ישראל נ' שפיר ואח'
ת"פ 39880-05-15 מדינת ישראל נ' פלאח(עציר) ואח'
תיק חיצוני: פמז 5400/13
בפני כבוד השופט ערפאת טאהא

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. עאדל בן מחמוד מריסאת - עצור
2. דן בן אהרון שפיר
3. עאדל בן דיאב פלאח - עצור
4. אחמד בן עלי סעידה
5. פול בן נימר מרשי - עצור
6. עסאם בן אמין חרבג'י
7. גאזי חדר אראז בן מוחמד מזאריב - עצור
8. ג'סאן בן עזאר ערטול
9. ענאן בן חאלד עטיה - עצור
10. אמיר בן מוחמד אל-הייב
11. נסים בן עאדל פלאח
12. טארק בן עלי מוחמדה חביבאללה

החלטה

לפני בקשה שהגיש הנאשם מס' 2 ביום 3.12.2015 לביטול ישיבת ההוכחות הקבועה ליום 9.12.2015 ולקביעת ישיבת תזכורת תחתיה. בבקשה טען הנאשם מס' 2, כי ביום 1.12.2015 נמסר לבא כוחו כ- 70 דיסקים של האזנות סתר ותיעוד חקירות, וכי חומר חקירה בהיקף רב טרם נמסר לעיונו. לטענתו, אין כל אפשרות מבחינתו ומבחינת בא כוחו להאזין ל- 70 דיסקים בפרק הזמן שנותר ולהתכונן כראוי לחקירת העדים. בהודעה נוספת שהוגשה על ידו ביום 7.12.2015 הודיע הסינגור כי באותו יום, קרי 7.12.2015, התקבלה חוות דעת מטעם המאשימה שעניינה זיוף מסמכים. במצב דברים זה, השארת ישיבת ההוכחות הקבועה ליום 9.12.2015 על כנה תפגע בצורה קשה בהגנתו של הנאשם, שאמור לנהל את הגנתו כאשר מלוא חומר החקירה נמצא בידיו.

לאחר הגשת בקשה זו הוגשו שתי בקשות דומות מטעם הנאשמים 1 ו- 4 לדחיית ישיבת ההוכחות הקבועה ליום 9.12.2015 בטענה, כי לאחר ישיבת יום 18.11.2015 התקבלו אצלם חומרי חקירה בהיקף רב מאוד.

המדינה הגישה תגובה לבקשת הנאשם מס' 2 וטענה, כי לאחר ישיבת יום 18.11.2015 נמסרו לסניגורים 7 קלסרים של חומר חקירה, המכילים ברובם המוחלט תמלילים של עדויות עדים ונאשמים, דיסקים של תיעוד החקירות ודיסק האזנות סתר. לטענתה, ברוב המוחלט של העדויות בתיק, כלל לא קיימת חובת תיעוד חזותי של החקירות, והדבר נעשה על ידי היחידה החוקרת בבחינת למעלה מן הנדרש. היא הוסיפה וטענה, כי תמלילים מוגדרים על פי הפסיקה כ"כלי עזר" ואין כל חובה בדין על המאשימה לתמללם מבעוד מועד, שכן הראיה העיקרית היא תיעוד החקירה בכתב ודיסק תיעוד החקירה. באשר לדיסק האזנות הסתר נטען, כי הוא נמסר לסניגורים מספר ימים לאחר הדיון הקודם כפי שהתחייבה המדינה באותו דיון. על כן, כך נטען, אין מקום לטענה כי חומר החקירה שהועבר להגנה הוא חומר חקירה חדש שאינו מוכר לה.

דין הבקשה להתקבל.

ראשית אציין, כי זכות בסיסית היא שהנאשם יקבל את מלוא חומר החקירה לפני תחילת שמיעת הראיות בעניינו. מדובר בזכות חשובה שאין כמוה, שיש בה להבטיח ניהול הוגן של ההליך הפלילי, לימוד חומר החקירה בצורה יסודית, הצלבת חומרי החקירה, השוואתם, גיבוש אסטרטגיה לחקירה הנגדית של העדים השונים, בהתחשב בחומרי החקירה שהועברו, וניהול חקירה נגדית אפקטיבית ויעילה של עדי המאשימה. המצאה חלקית של חומרי החקירה לפני תחילת שמיעת הראיות פוגעת בצורה קשה ביכולתו של הנאשם והסניגור מטעמו להתכונן כראוי וביכולתו לנהל חקירה נגדית אפקטיבית ויעילה, שהיא הכלי החשוב ביותר שבידי הסניגור המאפשר לו להתמודד עם גרסתם העדים ולנסות להפריך אותה.

כפי שיפורט להלן, דחיית ישיבת ההוכחות הקבועה ליום 9.12.2015 מתחייבת נוכח התנהלותה של המדינה ועל מנת לשמור על ניהול הוגן של ההליך, תוך שמירה על זכות הנאשמים לניהול חקירות נגדיות יעילות ואפקטיביות.

מדובר בתיק מורכב מאוד. כתב האישום הוגש נגד 12 נאשמים, ונפרס על פני עשרות עמודים, בהם מגוללת המדינה נגד הנאשמים מעשים חמורים של זיוף מסמכים, קבלת דבר במרמה, קשירת קשר לביצוע פשע, סחיטה באיומים ועוד. חומר החקירה כולל מעל 180 קלסרים של מסמכים, עדויות, דיסקים, תמלילים ועוד. מספר עדי התביעה מגיע לכ- 200. בשל מורכבות התיק והיקפו העצום, קבעתי בישיבת יום 20.9.2015 יותר משלושים ישיבות הוכחות לשמיעת עדי התביעה, כאשר הישיבה הראשונה אמורה הייתה להתקיים ביום 18.12.2015.

מספר ימים בודדים בלבד לפני ישיבת ההוכחות שהייתה קבועה ליום 18.11.2015, הוגשה על ידי המדינה בקשה לתיקון כתב התביעה בגדרה ביקשה להוסיף מספר עדי תביעה שהושמטו בטעות מכתב האישום המקורי. יתרה מכך, בפתח ישיבת ההוכחות התברר, כי חומר חקירה בהיקף עצום נמסר לידי הסניגורים ימים בודדים לפני ישיבת ההוכחות, לרבות דיסקים של האזנות סתר, תמלילים, חוות דעת ועוד, וכי בידי המאשימה חומר חקירה נוסף שטרם הועבר לעיון הסניגורים. בשל כך ביקשו הסניגורים לדחות את ישיבת ההוכחות. ב"כ המאשימה אישרה בטיעוניה לפניי, כי המצב שבו חומר חקירה ממשיך לזרום לידי הסניגורים בסמוך לפני ישיבת ההוכחות וגם לאחר מכן אינו תקין ועל כן, היא הסכימה לדחיית מועד הדיון. נוכח האמור לעיל, ביטלתי את ישיבת ההוכחות שהייתה קבועה לאותו יום וכן את ישיבת ההוכחות שהייתה קבועה ליום 23.11.2015.

התברר כי אותה התנהלות חזרה על עצמה גם לפני הישיבה הקבועה ליום 9.12.2015. מבקשת הנאשם מס' 2 עולה, כי רק ביום 1.12.2015 נמסרו לידיו יותר מ-70 דיסקים של האזנות סתר ותיעוד חקירה ורק ביום 7.12.2015 נמסרה לידיו חוות דעת בעניין זיוף מסמכים. נוכח היקף חומר החקירה שנמסר לפני כשבוע, אין ספק כי אין ביכולתם של הסניגורים ללמוד את החומר הנוסף ולנהל את החקירות הנגדיות של העדים שאמורים להעיד בישיבת יום 9.12.2015 בצורה יעילה ואפקטיבית.

באשר לדיסקים של תיעוד החקירות נטען על ידי המדינה, עי ברוב המוחלט של העדויות אין כל חובת תיעוד חזותי וכי הדבר נעשה על ידה למעלה מן הצורך. טיעון זה לא ניתן לקבל. משהחליטה המדינה לתעד את החקירות תיעוד חזותי, גם אם היא אינה חייבת לעשות כן על פי החוק, מוטלת עליה חובה למסור את הדיסקים של תיעוד החקירות לסניגורים מבעוד מועד באופן שיאפשר להם לצפות בדיסקים וללמוד אותם כראוי. על כן, העובדה שלא הייתה חובה על המדינה לתעד את החקירות באופן חזותי אינה מפחיתה מחובתה למסור חומרים אלה לידי ההגנה מבעוד מועד ולפני תחילת שמיעת הראיות בתיק.

באשר לתמלילי האזנות הסתר טענה המדינה, כי התמלילים הם בגדר כלי עזר, כאשר הראיה העיקרית היא הדיסקים עליהם הוקלטו השיחות. מוכן אני לקבל טיעון זה. ברם, מהרגע שבו החליטה המדינה להכין תמלילים על מנת להגישם כראיה מטעמה, גם אם מדובר בראיה משנית, חובה עליה למסור ראיה זו לידי הסניגורים מבעוד מועד, לפני תחילת שמיעת הראיות ובמועד שמאפשר להם ללמוד את התמלילים באופן יסודי. כך יתאפשר לסניגורים להשוות את התמליל אל מול הדיסק הרלבנטי, לבחון אם האמור בתמליל תואם את הנשמע בדיסק וכך יתאפשר להם להעלות השגות והתנגדויות לאמור בתמלילים. יתרה מכך, מבקשת הנאשם מס' 2 עולה, כי גם הדיסק של האזנות הסתר נמסר לידיו רק לפני מספר ימים.

אוסף עוד, כי על אף הבקשה המפורטת שהוגשה על ידי הנאשם מס' 2, המאשימה לא ראתה לנכון לפרט בתגובתה של התאריכים המדויקים שבהם הועברו חומרי החקירה הנוספים לידי הנאשם מס' 2. כך למשל, היא אינה חולקת על טענת הסניגור כי בתאריך 1.12.2015 נמסרו לידיו לא פחות מאשר 70 דיסקים. זאת ועוד, על אף שהמאשימה מסכימה, כי הדיסקים של תיעוד החקירות הן ראיה עיקרית, להבדיל מטענותיה לעניין התמלילים, היא אינה מפרטת בתגובתה את המועד שבו נמסרו דיסקים אלה לסניגורים וכאמור אינה חולקת על טענת הנאשם מס' 2 כי הם הועברו לידיו רק ביום 1.12.2015. המאשימה אף לא התייחסה לטענת הסניגור, כי בידיה חומר חקירה נוסף בהיקף עצום שטרם הועבר אליו ושהיא עתידה למסור אותו בהמשך. כאמור, מהודעה שהוגשה על ידי הנאשם מס' 2 ביום 7.12.2015 עולה, כי באותו יום נמסרה לידיו חוות דעת בעניין זיוף מסמכים, עובדה שמחזקת את טענת הסניגור שעד היום לא נמסר לידיו מלוא חומר החקירה.

נוכח כל המפורט לעיל, אין ברירה אלא לבטל את ישיבת ההוכחות הקבועה ליום 9.12.2015, וכך אני עושה. נוכח טענת הסניגורים, כי בידי המאשימה חומר חקירה נוסף בהיקף גדול שטרם הועבר לידיהם, הנני קובע כי ביום 9.12.2015 בשעה 10.00 תתקיים ישיבת תזכורת על מנת לברר נושא זה.

המזכירות תבטל זימון ההקלטה לישיבת יום 9.12.2015 ותודיע לצדדים על ביטול ישיבת ההוכחות הקבועה

ליום 9.12.2015 ועל קביעת ישיבת תזכורת תחתיה.

ניתנה היום, כ"ה כסלו תשע"ו, 07 דצמבר 2015, בהעדר
הצדדים.